

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/6/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317219615
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2317219615.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Martina Valentová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 57 59 51, proti žalovanej: V. O., nar. XX.X.XXXX, adresa Z., E. XX, o zaplatenie 1.172,97 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 35Csp/352/2017-66 zo dňa 19.9.2018 - v zamietajúcej časti výroku II., takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti výroku II. a v závislom výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku rozhodol nasledovne:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 1.172,97 Eur spolu s úrokom vo výške 79,78 Eur, úrokom z omeškania vo výške 0,74 Eur, úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.252,75 Eur od 21.10.2017 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietá.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením.

2. Súd prvej inštancie pritom vychádzal zo skutkových zistení, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, že dňa 11.4.2013 uzavreli strany úverovú zmluvu č. 42246, na základe ktorej banka poskytla žalovanej peňažné prostriedky formou splátkového bezúčelového úveru za podmienok uvedených v zmluve, a to vo výške úveru 1.500,- Eur, s fixnou úrokovou sadzbou 19,9% ročne do splatnosti, poplatkom za správu úverového účtu 1,99 Eur mesačne, výškou anuitnej splátky 28,82 Eur, počtom anuitných splátok 120, termín splatnosti 1. anuitnej splátky 18.4.2013, splátky boli dojednané mesačne so splatnosťou v 18. deň kalendárneho mesiaca. splatnosť úveru 20.3.2023, výška RPMN 24,63%, priemerná RPMN ku dňu podpisu zmluvy 26,96%, celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť 3.697,20 Eur. Podľa bodu 1.1. banka poskytne klientovi peňažné prostriedky za podmienok uvedených v zmluve o úvere, v Obchodných podmienkach pre úvery občanom a vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť. Zmluva v bode 3.1. upravuje, klient sa zaväzuje riadne a včas plniť si všetky svoje záväzky vyplývajúce zo zmluvy, riadne a včas splácať úver, platiť banke poplatky súvisiace s úverom uvedené v Úverovej zmluve, VOP a Sadzobníku poplatkov. Z prehľadu splácania a započítavania splátok súd zistil, že žalovaná na splatenie úveru do 26.6.2017 uhradila sumu 1.469,82 Eur. Z uvedenej sumy bola na istinu započítaná čiastka 327,03 Eur, na úrok 1.142,79 Eur. Opakovaným upozornením zo 17.8.2017 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie omeškaných splátok úveru vo výške 54,83 Eur. Zároveň žalovanú upozornil, že ak neuhradí dlžnú sumu do 22.8.2017, uplatní banka svoje

právo vyplývajúce z §565 Občianskeho zákonníka a požiada ju o zaplatenie celej pohľadávky. Výzvou na predčasné splatenie úveru z 20.10.2017 žalobca oznámil, že rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru a požiadal o zaplatenie dlhu vo výške 1.324,38 Eur s príslušenstvom do 30.10.2017.

3. Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 369 ods. 3, § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 9, § 517 ods. 2 a § 565 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného k 11.4.2013 (ďalej len ZoSÚ) a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. účinného v čase omeškania.

4. Na základe vykonaného dokazovania mal prvoinštančný súd za preukázané, že žalovaná po poskytnutí úveru vo výške 1.500,- Eur, úver v dohodnutých splátkach po 28,82 Eur nesplácala riadne a včas. Súd preskúmal obsahové náležitosti úverovej zmluvy zo dňa 11.4.2013 a zistil, že táto obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 1 a 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Povinnosťou žalovanej bolo splácať úver v splátkach mesačne dohodnutých vo výške 28,82 Eur so splatnosťou vždy k 18. dňu v mesiaci. Žalovaná uhradila v splátkach celkovo sumu 1.469,82 Eur, ktorá boli žalobcom započítaná v prospech istiny vo výške 327,03 Eur a v prospech dohodnutého zmluvného úroku vo výške 1.142,79 Eur. Následne žalobca, po tom čo žalovaná bola v omeškaní so splátkami v mesiacoch júl, august, september 2017, pristúpil listom z 20.10.2017 k zosplateniu celého úveru a vyzval žalovanú na zaplatenie dlhu vo výške 1.324,38 Eur do 30.10.2017. Vzhľadom k uvedenému súd považoval návrh za dôvodný v časti uplatnenej úverovej istiny vo výške 1.172,97 Eur, zosplatených a neuhradených zmluvných úrokov vo výške 79,78 Eur, úroku z omeškania z omeškaných splátok vo výške 0,74 Eur ku dňu zosplatenia úveru, t.j. k 20.10.2017. V zmysle § 369 ods. 3 Obchodného zákonníka, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. súd priznal žalobcovi z nezaplatenej úverovej istiny a zmluvných úrokov úrok z omeškania vo výške 5 %, ktorý zodpovedá výške zákonného úroku z omeškania ku dňu prvého omeškania, t.j. ku dňu nasledujúcemu po predčasnej splatnosti úveru.

5. V časti zmluvného úroku vo výške 19,9 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 1.172,97 Eur od 21.10.2017 do zaplatenia súd návrh žalobcu ako nedôvodný zamietol. Súd mal za preukázané, že strany si dojednali zmluvný úrok 19,9 % ako fixný do doby splatnosti úveru. Konečná splatnosť úveru bola v zmluve dohodnutá ku dňu 20.3.2023, žalobca však v zmysle zmluvných dojednaní pristúpil k zosplateniu celého úveru skôr, k 20.10.2017. Je nesporné, že úverový vzťah spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia poskytnutých prostriedkov má dlžník platiť úroky. Účastníci úveru si pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje. V takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. Pokiaľ si však účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie od splatnosti úveru úroky z omeškania. Súd pritom vychádzal aj z uznesenia ÚS IV. 476/2012 z 18.9.2012, v zmysle ktorého Ústavný súd SR odobril názor odvolacieho a prvostupňového súdu, podľa ktorého veriteľovi patria úroky len do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. Veriteľ teda navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru ako i úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.

6. S použitím ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP po konštatácii, že žalobca bol v konaní úspešný v uplatnenej istine v plnom rozsahu súd mu ako úspešnej strane priznal voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške trov rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

7. Proti tomuto rozsudku výslovne proti v poradí druhému zamietajúcemu výroku podal odvolanie žalobca s použitím odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h) a f) CSP, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a

žalobe vyhovel v plnom rozsahu, zaviazal žalovaného zaplatiť dlh v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov konania, aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov. Žalobca sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru vrátane úrokov kapitalizovaných len ku dňu zosplatnenia úveru s tým, že nárok na zaplataenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Po poukázaní na ust. § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka citoval komentár IURA EDITION, z ktorého zdôraznil z podstaty úroku ako ceny za používanie peňažných prostriedkov možno vyvodiť, že povinnosť dlžníka platiť úroky trvá až do doby vrátenia úveru. V tom zmysle upravuje trvanie povinnosti vrátiť úrok aj § 503 ods. 3. Vzhľadom na dispozitívnosť ustanovenia, strany si môžu vznik a zánik povinnosti platiť úroky, t.j. dobu, počas ktorej má dlžník platiť úroky v zmluve o úvere dojednať odchyľne. Pri omeškaní s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru a jednak na úrok z omeškania. Úprava úroku z omeškania ako aj úroku z úveru je podporná (má dispozitívny charakter), a preto je rozhodujúce, ako sa strany dohodli v zmluve. Povinnosť platenia úrokov sa spája s obdobím skutočne držby požičaných peňažných prostriedkov, čo potvrdzuje nielen § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, ale aj § 16 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. Tvrdenie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá oporu v právnych predpisoch.

8. V tejto súvislosti žalobca odkázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 11Co/12/2017, z ktorého zdôraznil, že vychádzajúc z § 497 Obchodného zákonníka obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. Odstúpenie od zmluvy nespôsobuje zánik záväzku ex tunc. Naďalej trvá právo veriteľa ak dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi, táto povinnosť s odstúpením od zmluvy nezaniká. Ide o právny inštitút určený na ochranu veriteľa a jeho využitím sa veriteľ nemôže dostať do horšieho právneho postavenia v akom bol pred odstúpením od zmluvy, situácia totiž nastala pre neplnenie si povinnosti dlžníka.

9. Nadväzne žalobca odkázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43Co/23/2017, 43Co/28/2017, 43Co/7/2018 a 43Co/29/2018. Zdôraznil, že pojem odplaty za dojednanie záväzku poskytnúť úver je treba odlišovať od úrokov z úveru upravených v § 502 Obchodného zákonníka. Na zaplataenie úrokov z úveru dohodnutých podľa § 502 Obchodného zákonníka má právo každý veriteľ, ktorý uzavrel písomnú zmluvu o úvere a na základe ktorej úver skutočne dlžníkovi na jeho žiadosť poskytol a to až do splatnosti úveru. Úrok z úveru je podstate cena za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má dlžník zásadne povinnosť platiť tento úrok za skutočnú dobu ich používania, t.j. až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi, pokiaľ si strany zmluvy o úvere nedohodli niečo iné. Dlžník je povinný zaplatiť úroky za dobu od poskytnutia až do vrátenia peňažných prostriedkov, keďže sa na takúto povinnosť veriteľovi zmluvne zaviazal. Žalobca sa nemohol dostať do výhodnejšieho postavenia tým, že úver zosplatnil a de iure zosplatnením úveru od zmluvy o úvere odstúpil, keďže nielenže nemal k dispozícii finančné prostriedky, ktoré poskytol žalovanému, ale nemal za ich používanie žalovaným zaplataenú ani odplatu, resp. odmenu rovnajúcu sa úroku z úveru a navyše ani finančné prostriedky, ktoré mu mal žalovaný priebežne vracat'. Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. 4Obo 143/98 pod R 59/98 je potrebné vykladať tak, že pokiaľ žalobca ako veriteľ odstúpil od zmluvy o úvere tým, že vyhlásil jej predčasnú splatnosť, pretože dlžník nesplácal úvery riadne a včas, má právo na účtovanie úrokov z úveru ako aj úrokov z omeškania až do splatenia celej poskytnutej sumy vrátane úrokov z úveru, pretože tieto sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka. S poukazom na obsah rozhodnutia R 59/98 nie je preto možné dospieť k názoru, že NS SR jednoznačne vyslovil, že veriteľ má nárok na úroky z peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, keďže o takomto nároku nerozhodoval, navyše toto rozhodnutie vychádzalo z právneho stavu v čase, keď výška úrokov z omeškania nebola zákonom limitovaná. Na posúdenie úrokov je potrebné aplikovať § 560 a § 351 Obchodného zákonníka a priznať žalobcovi nárok na zaplataenie zmluvných úrokov z nezaplataenej istiny úveru až do úplného zosplatnenia úveru, čomu zodpovedá aj právna úprava obsiahnutá v § 6, § 13 ods. 3 zák. č. 129/2010 Z.z. Či už oznámenie žalobcu, že sa celý úver stane splatný, alebo odstúpenie od zmluvy nevyklučujú, aby bol dlžník pri omeškaní s vrátením úveru povinný vrátiť ako úroky z úveru, ktoré predstavujú cenu odplaty

za ponechanie peňažných prostriedkov na ich užívanie, tak aj úroky z omeškania, ktoré sú sankciou za porušenie povinnosti, t.j. za nezaplatenie dlhu riadne a včas.

10. V ďalšom odvolateľ poukázal na početné rozhodnutia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/193/2017, 7Co/366/2017, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/297/2017, 5Co/311/2017, 5Co/250/2017, 5Co/414/2017, 5Co/372/2017, 5Co/339/2017, 5Co/465/2017, 5Co/8/2018, 5Co/6/2018, 3Co/248/2017, 5Co/60/2018 podporujúce jeho názor, ktorými odvolací súd zmenil napadnuté rozsudky tak, že priznal nárok na zmluvný úrok po predčasnom zosplatnení úveru. Poukázal tiež na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 8Co/138/2017, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12Co/116/2017, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co/108/2017, Krajského súdu Nitra sp. zn. 7Co/326/2017, Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo 212/2014, rovnako podporujúce jeho vyslovený názor. Poukázal na to, že pri novelizácii zákona neskôr prijatého pod č. 106/2014, ktorým sa mal meniť a dopĺňať Občiansky zákonník bolo navrhnuté doplniť § 53 ods. 9 vetou, že úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565 bolo zdôvodnené v dôvodovej správe, avšak táto zmena nebola nikdy legislatívne prijatá a takéto, ani obdobné ustanovenie odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení dlhu nebolo uzákonené.

11. Pokiaľ súd prvej inštancie odkazuje na uznesenie Ústavného súdu SR IV.ÚS 476/2012, zdôraznil, že Ústavný súd sa v danom prípade nielenže nevyjadril k meritu odvolania, t.j. k úrokom po zosplatnení, ale tak ani nemohol urobiť.

12. Žalovaná odvolanie nepodala, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadrila.

13. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie v napadnutej zamietajúcej časti vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné a rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti výroku II. ako i v závislom výroku o trovách III. je potrebné potvrdiť (§ 387 CSP).

14. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným uplatnenou odvolacou argumentáciou žalobcu bolo posúdiť správnosť skutkových a právnych úsudkov súdu prvej inštancie vedúcich k záveru, že žalobu je nevyhnutné v časti o zaplatenie zmluvného úroku vo výške 19,90 % ročne zo sumy 1.172,97 Eur od 21.10.2017 do zaplatenia, ako nedôvodnú výrokom II. zamietnuť v podstate s argumentáciou, že nebolo možné priznať úroky z úveru v čase po splatnosti úveru, včítane rozhodnutia o náhrade trov konania. Rozsudok v rozsahu vyhovujúceho výroku I. nebol odvolaním dotknutý, nadobudol právoplatnosť a nepodliehal odvolaciemu prieskumu.

15. Zamietnutou časťou žaloby si žalobca uplatňoval od žalovanej zaplatenie úroku z úveru vo výške 19,90 % z nezaplatenej istiny 1.172,97 Eur od 21.10.2017 (teda po zosplatnení dlhu) do zaplatenia.

16. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, že úrok z úveru prináleží iba na čas do zosplatnenia úveru, resp. do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania.

17. Odvolací súd sa pritom obdobne ako prvoinstančný, opiera o judikatúru vyšších súdov, od ktorej nebol dôvod odkloniť sa ani v danom prípade. Závery Najvyššieho súdu SR obsiahnuté v rozhodnutí pod č. R 59/1998 (sp. zn. 4 Cdo 143/98) boli prijaté i v potvrdzujúcom rozhodnutí Krajského súdu Prešov č.k. 29C/131/2011-127 z 23.11.2011, ktoré úsudky všeobecných súdov napokon akceptoval i Ústavný

súd SR vo veci sp. zn. IV.ÚS 476/2012 z 18.9.2012. K záveru súdov, že „...pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru...“, Ústavný súd SR nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, keď krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo zmluvný úrok patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu.

18. Odvolací súd je toho názoru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti, ako tomu bolo aj v danom prípade, zmluva o úvere zaniká podľa § 565 OZ a zánikom zmluvy zanikajú práva a povinnosti strán v nej uvedené, teda aj povinnosť platiť úroky. Podľa § 503 Obchodného zákonníka je záväzok platiť úroky splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Teda úroky sa môžu účtovať len do splatnosti záväzku vrátiť peniaze. Úrok predstavuje cenu peňazí v zmysle straty príležitosti veriteľa disponovať s istinou a produkovať prostredníctvom nej zisk. V prípade mimoriadnej splatnosti ale veriteľ navodzuje situáciu, v ktorej má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou a tým aj obmedzenie obchodovania s peniazmi. Veriteľ by preto nemal mať právo na úroky ako odplatu za užívanie istiny, keďže dlžník ju už užívať nemôže. Odvolací súd si je pritom vedomý, že súdna prax v otázke nároku na úroky z úveru za čas po jeho predčasnom zosplatnení nie je jednotná, o čom svedčia i žalobcom v odvolaní poukázané rozhodnutia krajských súdov, avšak v tejto otázke sa odvolací súd s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu prikláňa k názoru, že veriteľovi patria úroky z úveru len za čas do splatnosti dlhu.

19. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd potom považoval za správny záver súdu prvej inštancie o potrebe zamietnutia žaloby v časti uplatnenia úrokov z úveru za čas po jeho zosplatnení, teda po 20.10.2017 a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v tomto rozsahu zamietajúceho výroku ako vecne správny, včítane odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého výroku o náhrade trov prvoinštančného konania, s použitím § 387 CSP potvrdil.

20. V zmysle § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

21. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

22. V zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

23. V odvolacom konaní fakticky plne úspešnej žalovanej vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

24. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bola žalovaná v odvolacom konaní pasívna, nevykonala žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnila, ani nevyčísliła a podľa obsahu spisu jej ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

25. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

26. Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalobcu - žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavné nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

27. Danou problematikou sa zaoberalo aj občianskoprávne kolégium NS SR pričom v uznesení č. 15 z 9.10.2018 prijalo právnu vetu podľa ktorej, ak podľa obsahu spisu strane v konaní žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonomiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva.

28. Odvolací súd potom hoci úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

29. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).